

Spis treści

Wstęp	7
1. Wpływ melioracji środowiskowych na stosunki wodne w agroekosystemach	9
1.1. Wprowadzenie	9
1.2. Melioracje podstawowe	11
1.2.1. Właściwości hydrologiczne potoków i rzek górskich	11
1.2.2. Właściwości hydrologiczne rzek nizinnych.....	13
1.2.3. Straty powodziowe i możliwości ich ograniczenia przez zabudowę potoków i rzek górskich	14
1.2.4. Kształtowanie koryt rzek nizinnych	18
1.2.5. Obwałowania przeciwpowodziowe	19
1.3. Melioracje szczegółowe	20
1.3.1. Cele melioracji szczegółowych	20
1.3.2. Melioracje odwadniające	21
1.3.3. Melioracje odwadniająco-nawadniające	25
1.3.4. Melioracje nawadniające	26
1.3.5. Melioracje przeciwerozyjne	33
1.3.6. Agromelioracje	35
1.3.7. Fitomelioracje	39
1.3.8. Melioracje mikroklimatyczne i termiczne	41
1.4. Wpływ melioracji na środowisko naturalne	42
1.5. Wpływ melioracji na biologię roślin	44
1.6. Literatura	45
2. Melioracje nieużytków przemysłowych	47
2.1. Wpływ eksploatacji złóż naturalnych na stosunki wodne terenów przyległych	47
2.2. Sposoby zagospodarowania nieużytków przemysłowych	52
2.2.1. Zagospodarowanie rolnicze	52
2.2.2. Zagospodarowanie leśne	54
2.3. Literatura	56
3. Wpływ technologii uprawy, nawożenia i nawadniania na właściwości gleb i na rośliny	58
3.1. Wpływ zabiegów uprawowych na gospodarkę wodną gleb	58
3.2. Wpływ nawożenia na gospodarkę wodą i składnikami pokarmowymi w glebie i roślinie	63
3.3. Wpływ nawadniania na gospodarkę wodą i składnikami pokarmowymi w glebie oraz na właściwości biologiczne gleby	67
3.4. Literatura	70
4. Podstawowe właściwości fizyczne i wodne gleb a zasoby wody użytecznej dla roślin	72
4.1. Właściwości fizyczne gleb	72
4.1.1. Porowatość ogólna (całkowita)	72
4.1.2. Zwięzłość gleb	73

4.2. Właściwości wodne gleb	74
4.2.1. Przesiákanie	74
4.2.2. Pojemnoœæ wodna gleb (retencja)	74
4.3. Wody podziemne	76
4.3.1. Wody w strefie aeracji	76
4.3.2. Wody w strefie saturacji	79
4.4. Woda u¿yteczna dla roœlin	81
4.4.1. Siły wiá¿ące wodę w glebie	81
4.4.2. Potencjał wody glebowej	83
4.4.3. Ruch wody w glebie i zasoby wody u¿ytecznej dla roœlin	84
4.5. Literatura	87
5. Wilgotnoœæ gleb, metody pomiaru i aparatura	88
5.1. Zmiany wilgotnoœci gleb	88
5.2. Metody i aparatura do pomiaru wilgotnoœci gleb	89
5.2.1. Sposób ujęcia	89
5.2.2. Metoda suszarkowa (grawimetryczna)	89
5.2.3. Metoda alkoholowa Bouyoucosa	90
5.2.4. Metoda ekstrakcyjno-kolorymetryczna	91
5.2.5. Metody elektrometryczne	92
5.2.6. Metoda tensjometryczna	93
5.2.7. Metody radiometryczne	95
5.2.8. Ocena poszczególnych metod	96
5.3. Opady atmosferyczne i kształtowanie bilansu wodnego gleby	98
5.4. Literatura	101
6. Rola odpływu powierzchniowego, infiltracji i podsiákania kapilarnego	102
6.1. Odpływ powierzchniowy	102
6.2. Szybkoœæ i głąbokoœæ infiltracji	104
6.3. Podsiákanie kapilarne	107
6.4. Literatura	109
7. Ewapotranspiracja	110
7.1. Parowanie i transpiracja	110
7.1.1. Wiadomoœci ogólne	110
7.1.2. Wpływ warunków atmosferycznych	110
7.1.3. Wpływ warunków glebowych i wodnych	114
7.1.4. Wpływ gęstoœci łanu	114
7.2. Zale¿noœæ miêdzy plonowaniem roœlin a ewapotranspiracją	115
7.2.1. Asymilacja i transpiracja	115
7.2.2. Metody pomiarów i sposoby obliczania ewapotranspiracji	117
7.3. Literatura	119
8. Potrzeby wodne roœlin uprawnych	120
8.1. Wprowadzenie	120
8.2. Roœliny okopowe	125
8.3. Roœliny zbo¿owe	129
8.4. Roœliny przemyslowe	132
8.5. Roœliny pastewne	134
8.6. U¿ytki zielone	135
8.7. Warzywa	138
8.8. Roœliny sadownicze	139
8.9. Literatura	142

9. Potrzeby wodne w produkcji zwierzęcej	143
9.1. Wprowadzenie	143
9.2. Czynniki wpływające na zużycie wody przez zwierzęta gospodarskie	143
9.3. Zużycie wody przez zwierzęta gospodarskie w zależności od rodzaju produkcji i sposobu żywienia	146
9.4. Zapotrzebowanie na wodę gospodarstw i ferm hodowlanych	151
9.5. Wpływ zaopatrzenia gospodarstw w wodę na rozwój produkcji zwierzęcej	155
9.6. Zapotrzebowanie na wodę związane z technologią produkcji i wykorzystaniem gnojowicy	156
9.7. Literatura	158
10. Potrzeby wodne w przemyśle rolno-spożywczym	159
10.1. Wprowadzenie	159
10.2. Przemysł cukrowniczy	161
10.3. Przemysł ziemniaczany	162
10.4. Przemysł piwowarsko-słodowniczy	163
10.5. Gorzelnie rolnicze	165
10.6. Przemysł drożdżowy	165
10.7. Przemysł owocowo-warzywny	167
10.8. Przemysł mleczarski	168
10.9. Przemysł tłuszczowo-mięsny	169
10.10. Przemysł wód mineralnych	170
10.11. Literatura	171
11. Ujęcia wody na potrzeby wsi i rolnictwa	172
11.1. Wprowadzenie	172
11.2. Wielkość i struktura potrzeb wodnych wsi	173
11.3. Studnie	175
11.3.1. Zagrodowe studnie kopane	175
11.3.2. Studnie publiczne	176
11.4. Ujęcia wody wodociągowej	177
11.4.1. Ujęcia wód powierzchniowych	177
11.4.2. Ujęcia wód podziemnych	179
11.4.3. Ujęcia poziome	184
11.4.4. Ujęcia infiltracyjne	187
11.4.5. Ujęcia źródeł	188
11.5. Dostarczanie wody do miejsc rozbioru	189
11.6. Strefa ochronna ujęcia wody	192
11.7. Literatura	193
12. Zaopatrzenie w wodę wsi i rolnictwa	194
12.1. Zasoby wodne Polski	194
12.2. Zasoby wód powierzchniowych jako źródło zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę	197
12.3. Zasoby wód podziemnych jako źródło zaopatrzenia wsi i rolnictwa w wodę	199
12.4. Zbiorniki i retencjonowanie wody dla potrzeb rolnictwa	202
12.5. Retencja glebowa	203
12.6. Próba porównania zasobów i potrzeb wodnych	203
12.7. Zanieczyszczanie wód i sposoby przeciwdziałania	204
12.8. Przeciwdziałanie pogłębiającemu się deficytowi wodnemu	207
12.9. Koncepcja melioracji agroekosystemów	208
12.10. Literatura	214
13. Wpływ produkcji rolnej na jakość wód	215
13.1. Źródła i rodzaje zanieczyszczeń	215

13.2. Samooczyszczanie się wód powierzchniowych	218
13.2.1. Procesy w samooczyszczaniu się wód	218
13.2.2. Samooczyszczanie się wód płynących	219
13.2.3. Samooczyszczanie się wód stojących	221
13.3. Nowe techniki produkcji i ekologiczne technologie stosowania nawozów w rolnictwie	223
13.3.1. Nowe techniki wytwarzania nawozów	223
13.3.2. Ekologiczne technologie stosowania nawozów	225
13.4. Literatura	228
14. Zadania i charakterystyka oczyszczalni ścieków	229
14.1. Rodzaje ścieków na terenach wiejskich	229
14.2. Zadania i podział systemów kanalizacji	231
14.3. Zadania oczyszczalni ścieków	233
14.3.1. Oczyszczanie ścieków w środowisku glebowym	233
14.3.2. Oczyszczanie ścieków w środowisku wodnym	235
14.4. Mechaniczne oczyszczanie ścieków	236
14.4.1. Odtłuszczenie ścieków	236
14.4.2. Piaskowniki	238
14.4.3. Osadniki	239
14.4.4. Osadniki gnilne	241
14.5. Niekonwencjonalne, naturalne metody oczyszczania ścieków	242
14.6. Literatura	247
Skorowidz	248